

er meest saadanne, til hvilke den ene af de paagjældende Parter, i flere Egne i Landet, ikke vil have den fornødne Tillid, det er Noget, som jeg indrømmer, at Andre kunne have en fuldkommen berettiget Mening om, der er min modsat; men jeg er overbevist om, at en overmaade stor Deel, ja maaskee den allerstørste Deel af de Paagjældende, for hvem Arbejdet skal afløses, vil være en saadan Mistanke; og man skulde dog sørge for, at de paagjældende Commissioner kunde blive saaledes, at begge Parter kunde have Tillid til dem.

Mourier: Der er maaskee dem, som ville mene, at denne Sag er mindre vigtig end den, vi for saa Lieblike siden henviste til anden Behandling (Nei!). Der er maaskee dem, som ville mene dette (mange Stemmer: Nei!) Hvad jeg siger, er dette — og det er dog neppe for meget sagt — at der maaskee er Dem, som ville mene, at denne Sag var mindre vigtig end den anden, at Afløsningen af Huusmændenes Pligtarbejde var af mindre Vigtighed end Gaardmandshoveriets Afløsning. Men de, som maatte mene dette, vil jeg svare, at det forholder sig ingenlunde saaledes; thi, alle Forhold vel overveiede, er denne Sag fuldt saa vigtig som den anden (Ja! Ja! Latter!), og dens hurtige Fremme fuldt saa ønskelig. (Ja! Ja!) Ja, efterat det ved Forordningen af 27de Mai 1848 § 5 er udtrykkelig blevet forbudt, for Fremtiden at indgaae Contracter om Pligtarbejde, som Bederlag for Brugen af Huus og Bolig paa Landet, forekommer den her omhandlede Afsløsningslov mig end ogsaa paatragende nødvendig. Jeg skal ikke nærmere gaae ind paa, hvad den ærede Rigsdagsmand for Svendborg Amts 6te District

(S. N. Hansen) yttrede om den Deel af samme Paragraph, som bestemmer, at Anordningen ikke skal være tilhinder for, at Cieren med sine Huusmand og Inderster, ligesom med andre Arbejdere, kan aflutte særegne Contracter uden for Contracten angaaende Husets eller Boligens Overdragelse, om, at de skulle udføre Arbejde imod Bederlag, dog ikke for mere end eet Aar ad Gangen; thi, hvad man end vil dømme om Hensigtsmæssigheden af denne Bestemmelse, skulde jeg dog mene, at den Sætning staaer fast, at Hovedbestemmelsen i Forordningens § 5 især maa gjøre det klart, hvor ønskeligt det er, at der gives dem, der ved tidligere Contracter have paataget sig Pligtarbejde som Bederlag for overdragen Huusleilighed, Afgang til at faae saadant Pligtarbejde afløst. En ny Lovgivning herom er og udtrykkelig bebudet i den paaberaabte Forordnings Præmisseser. Naar det foreliggende Lovforslag er gaaet ud fra den Grundsatning, at Afløsningen af Pligtarbejdet kun skulde kunne begieres af den Arbejdspligtige, men ikke, saaledes som ved Gaardmandshoveriet, tillige af den til Arbejdet Berettigede, saa har uden Tvivl Lovforslaget i denne Henseende truffet det Rette; ligesom det ogsaa turde beroe paa en aldeles rigtig Opfattelse af det her omhandlede Arbejdes Natur, naar det, i Modsætning til, hvad der er foreslaaet med Hensyn til Gaardmandshoveriet paa de samlede Godser, er overladt til den enkelte Arbejdspligtige eller til flere Arbejdspligtige i Forening, at begiere saadan Afsløsning; thi Pligtarbejdet udgjør her for hver Enkelts Bedkommende et særskilt Contractsforhold. Om dette antager jeg, at nogenlunde alle Thingets Medlemmer ville være enige.